

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Nazwa przedmiotu: zajęcia czytelnicze/ język polski

2. Klasa: czwarta/piąta/szósta

3. Imię i nazwisko nauczyciela: Dorota Szmidt

4. Data zajęć: 10.01.2017 r.

5. Zagadnienia obowiązującej podstawy programowej (*rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, opublikowanego w Dzienniku Ustaw, poz. 803 w dniu 18 czerwca 2014 r.*)

Cele kształcenia – wymagania ogólne

Celem kształcenia ogólnego w szkole podstawowej jest:

- 1) przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów;
- 2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

- 1) **czytanie – rozumiane zarówno jako prosta czynność, jak i jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów** w zakresie umożliwiającym zdobywanie wiedzy, rozwój emocjonalny, intelektualny i moralny oraz uczestnictwo w życiu społeczeństwa;
(...)
- 4) umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- 5) umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji;
- 6) umiejętność uczenia się jako sposób zaspokajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji;
- 7) umiejętność pracy zespołowej.

Jednym z najważniejszych zadań szkoły podstawowej jest **kształcenie umiejętności posługiwania się językiem polskim**, w tym dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów.
Wypełnianie tego zadania należy do obowiązków każdego nauczyciela.

Ważnym zadaniem szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.

- Realizację powyższych celów powinna wspomagać dobrze wyposażona **biblioteka szkolna**, dysponująca aktualnymi zbiorami, zarówno w postaci księgozbioru, jak i w postaci zasobów multimedialnych.
- **Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni odwoływać się do zasobów biblioteki szkolnej i współpracować z nauczycielami bibliotekarzami** w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.
- Ponieważ środki społecznego przekazu odgrywają coraz większą rolę zarówno w życiu społecznym, jak i indywidualnym, **każdy nauczyciel powinien poświęcić dużo uwagi edukacji medialnej**, czyli wychowaniu uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.

(...)

W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.

(...)

- Szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Język polski – II etap edukacyjny

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń rozwija sprawność uważnego słuchania, czytania głośnego i cichego oraz umiejętność rozumienia znaczeń dosłownych i prostych znaczeń przenośnych; zdobywa świadomość języka jako wartościowego i wielofunkcyjnego narzędzia komunikacji, rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania (...); uczy się rozpoznawać różne teksty kultury, w tym użytkowe, oraz stosować odpowiednie sposoby ich odbioru.

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń poznaje teksty kultury odpowiednie dla stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego; (...) uczy się je odbierać świadomie i refleksyjnie (...); rozwija zainteresowania różnymi dziedzinami kultury; poznaje specyfikę literackich i pozaliterackich sposobów wypowiedzi artystycznej; (...).

III. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami kultury i własnymi zainteresowaniami; dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi; (...).

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:

8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi;

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:

3) wyraża swój stosunek do postaci.

2. Analiza. Uczeń:

1) dostrzega swoistość artystyczną dzieła;

3. Interpretacja. Uczeń:

1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Mówienie i pisanie. Uczeń:

2) dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej oraz do zamierzonego celu;

8) uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat; prezentuje własne zdanie i uzasadnia je;

2. Świadomość językowa. Uczeń:

3) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;

5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym,

7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.

Zalecane warunki i sposób realizacji.

Zadania nauczyciela języka polskiego na II etapie edukacyjnym to przede wszystkim: 1) rozwijanie w uczniu ciekawości świata;

2) motywowanie ucznia do aktywnego poznawania rzeczywistości, uczenia się i komunikowania, w tym także do samokształcenia i samodzielnego docierania do informacji;

3) wyposażenie ucznia w intelektualne narzędzia, a więc w umiejętności poprawnego mówienia, słuchania, czytania, pisanie, rozumowania, odbioru tekstów kultury, w tym rozwijanie słownictwa z różnych kręgów tematycznych;

(...)

5) przyjazne towarzyszenie uczniowi w budowaniu spójnej wizji świata i uporządkowanego systemu wartości;

6) wychowanie do aktywności i odpowiedzialności w życiu zbiorowym.

- (...) tworzenie sytuacji metodycznych wykorzystujących pasję poznawczą dzieci, ich chęć zabawy i gotowość do współpracy;

- tak organizować proces dydaktyczno-wychowawczy, aby stał się on dla uczniów przygodą prowadzącą do samopoznania, zachętą do nieustannego poznawania świata i porządkowania jego obrazu.

Z: *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (...), których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego (...)*

6. Temat zajęć:

Znamy film, a jak to było w książce? – zajęcia czytelnicze w oparciu o utwór C.S. Lewisa pt. „Opowieści z Narnii. Książę Kaspian”.

7. Metody i techniki nauczania:

rozmowa kierowana, praca z tekstem kultury – książką i filmem, techniki związane z ocenianiem kształtującym – pytanie kluczowe, formułowanie zdań podsumowujących (IZ); gra dydaktyczna – turniej.

8. Formy pracy:

indywidualna, grupowa, zbiorowa.

9. Środki dydaktyczne:

tekst literacki – **C.S. Lewis: „Opowieści z Narnii. Książę Kaspian”**; film na motywach tegoż utworu; zestawy zadań do gry dydaktycznej, kartki, koperty, magnesy.

10. Przebieg zajęć:

I. Czynności organizacyjne i porządkowe.

II. Realizacja tematu zajęć:

1) zaangażowanie uczniów – **PYTANIE KLUCZOWE:**

Chyba znamy ten film... [zaprezentowanie fragmentu filmu]

2) uświadomienie celu zajęć – *A jak to było w książce?*

3) rozdanie zestawu do zadania 1. – dokończenie zdań poprzez zaznaczenie prawidłowej odpowiedzi;

4) „rundka aktywności” – prezentacja poprawnych odpowiedzi;

5) rozdanie zestawu do zadania 2. – dobranie właściwych informacji o bohaterach z rozsypanki; prezentacja poprawnych odpowiedzi;

6) rozdanie zestawu do zadania 3. – odpowiedzi na pytania dotyczące treści książki z zachowaniem zasad poprawności językowej;

7) uzyskanie informacji zwrotnej od uczniów – formułowanie zdań podsumowujących:

Po dzisiejszych zajęciach dobrze zapamiętam ...

Myślę, że należy jeszcze ... (**zapisanie wypowiedzi na tablicy i sfotografowanie w celu udokumentowania**).

11. Uwagi o przebiegu zajęć:

W przypadku wykonania zadań przed czasem można poprosić „ekspertów” o przeczytanie ulubionych fragmentów książki C.S. Lewisa: „Opowieści z Narnii. Książę Kaspian”.

.....

.....

.....

.....

12. Załączniki:

- 1) zestaw do zadania 1.: **DOKOŃCZCIE ZDANIA – ZAZNACZCIE WŁAŚCIWĄ ODPOWIEDŹ,**
- 2) zestaw do zadania 2.: **KIM BYLI? – ROZSYPANKA,**
- 3) zestaw do zadania 3.: **ODPOWIEDZCIE PEŁNYM ZDANIEM.**